

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Освітня програма	37133 Математика
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	111 Математика

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

03.11.2020 р.

Справа № 0782/АС-20

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 11 "Математика та статистика" у складі:

Мартинюк Петро Миколайович – головуючий,

Авраменко Ольга Валентинівна,

Гук Наталія Анатоліївна,

Ларін Олексій Олександрович,

Михайло Зарічний,

Цирканюк Діана Андріївна,

за участі запрошених осіб:

Бугров Володимир Анатолійович - проректор – представник ЗВО,

Требенко Оксана Олександрівна – керівник експертної групи,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	37133
Назва ОП	Математика
Галузь знань	11 Математика та статистика
Спеціальність	111 Математика
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію з визначенням "зразкова".

За – 6, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Цілі ОНП узгоджуються із місією і стратегією КНУТШ. В Стратегічному плані розвитку Університету на період 2018-2025 року детально розписані напрями реалізації стратегії із зазначенням завдань.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Залучення роботодавців до процесу обговорення ОНП мало епізодичний, несистемний характер.

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

При проектуванні ОНП враховувався досвід спільної підготовки аспірантів з іноземними університетами (Університет Тулону, Франція). Представники роботодавців беруть участь у рецензуванні та обговоренні ОНП.

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

не застосовується

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг ОНП відповідає вимогам статті 5 Закону України “Про вищу освіту”. Здобувачі ОНП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом обрання теми власного дослідження та вибіркових дисциплін. Реалізовано обрання дисциплін вільного вибору блоками для більш поглибленої спеціалізації. Індивідуальним планом аспіранта передбачено мінімальний необхідний набір вимог для кожного року навчання.

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

не застосовується

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обов'язі, передбаченому законодавством

Здобувачі ОНП мають можливість формувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом обрання теми власного дослідження та вибіркового вибору дисциплін. Реалізовано обрання дисциплін вільного вибору блоками для більш поглибленої спеціалізації. Індивідуальним планом аспіранта передбачено мінімальний необхідний набір вимог для кожного року навчання.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

не застосовується

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Радою молодих вчених КНУ створено бізнес-школу КНУ, залучення до якої аспірантів сприяє розвитку соціальних навичок.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

не застосовується

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

не застосовується

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

не застосовується

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому є прозорими, не мають дискримінаційного характеру та мають чіткі вимоги щодо: порядку прийому заяв та документів для участі у конкурсному відборі при вступі до аспірантури ЗВО; строків прийому заяв та документів, конкурсного відбору та зарахування на навчання.

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Програми вступних випробувань для вступу до аспірантури оприлюднюються на веб-сайті факультету. Значення вагових коефіцієнтів вступних випробувань враховують провідну роль математичних дисциплін та важливість навчальних та наукових досягнень вступника.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання

кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Згідно інформації, одержаної від ЗВО, у програмі академічної мобільності на підставі договору про подвійне наукове керівництво аспірантурою бере участь аспірантка Волошина В.О. Аспірант Руснак І.О. двічі брав участь у програмі академічної мобільності. В ОНП реалізовано спільне міжнародне керівництво дисертаційною роботою аспірантки з університетом Тулону, Франція (Вікторія Волошина). Враховуючи всі факти, наведені у відповіді ЗВО на звіт ЕГ, вважаємо, що це повністю відповідає Критерію 3.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Не визнається неформальна освіта.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Відповідно до «Звіту за дослідженням слухачів PhD програм у січні-лютому 2020 року» здобувачі високо оцінюють зміст та якість викладання освітніх компонентів. Вони сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання.

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих ОК, повідомляється викладачами, а також розміщена на сайті факультету.

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Наукові дослідження є необхідною складовою підготовки аспірантів за ОНП. Обсяг наукових досліджень визначається індивідуальним планом виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії. Вимоги до кількості публікацій, здійснення апробації встановлено для кожного року навчання. Про якість поєднання навчання і досліджень свідчать показники ефективності підготовки аспірантів: за період з 2005 р. по 2019 р. відсоток захищених дисертацій випускниками аспірантури з наукових спеціальностей 01.01.** (математика) склав 69%. Випускники попередніх років відзначені престижними міжнародними преміями (В'язовська М., Бондаренко А., Радченко Д.). За останні 15 років випускниками аспірантури механіко-математичного факультету захищено 15 докторських і 179 кандидатських дисертацій.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Викладачі регулярно оновлюють зміст освітніх компонентів з урахуванням результатів міжнародної співпраці та власних наукових досліджень, що було підтверджено під час зустрічей як із здобувачами, так із викладачами. Аналіз змісту робочих програм навчальних дисциплін доводить їх відповідність сучасному стану математики. Викладачі ОНП «Математика» включають у програми дисциплін найновіші наукові результати і розробки, як власні, так і колег. Наприклад, нещодавно вийшов новий підручник проф. Кукуша О.Г. «Gaussian measures in Hilbert space: Construction and properties» (Wiley & ISTE, 2019, <http://www.iste.co.uk/book.php?id=1566>), матеріали з якого який одразу було включено в навчальний процес із дисципліни «Gaussian measures in Hilbert space». Це повністю відповідає Критерію 4.

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

Забезпечено викладання окремих освітніх компонентів англійською мовою (Studies in mathematics, Discrete structures of modern mathematics, Commutative algebra and its applications, Gaussian measures in Hilbert space). Іноземні фахівці регулярно проводять лекції для здобувачів ОНП «Математика». Аспіранти брали участь у міжнародній конференції за кордоном. До обговорення тематики робіт та читання лекцій (у тому числі для аспірантів) на умовах погодинної

оплати долучається філдсовський лауреат Є. Зельманов, який є відомим міжнародним експертом. Така практика має взірцевий характер.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Критерії оцінювання здобувачів вищої освіти представлені у робочих програмах дисциплін, які розміщені на сторінці механіко-математичного факультету.

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

не застосовується

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила проведення контрольних заходів є чіткими і зрозумілими, доступними для всіх учасників освітнього процесу, включають процедуру оскарження результатів контрольних заходів та їх повторного проходження. Іспити приймаються двома викладачами.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Створена процедура перевірки дисертаційних робіт на плагіат. У випадку виявлення заповзичень без належного оформлення, робота повертається автору на доопрацювання. Зустрічі показали, що академічна спільнота ММФ КНУТШ усвідомлює важливість дотримання академічної доброчесності у науковій та освітній діяльності. Дотепер проблем із наявністю академічного плагіату в дисертаційних роботах, виконаних на ММФ, не було.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

У 2019-20 н.р. до реалізації ОНП (нормативні дисципліни+вибіркові блоки) було задіяно: нормативні дисципліни - 7 докторів наук, професорів, 1 кандидат наук, доцент. Тематика дисциплін повною мірою відповідає академічній/професійній кваліфікації викладачів (детальний аналіз наведено у Додатку 1). У різні роки до викладання на ОНП також долучались вчені з ІМ НАНУ (див. п.6.3 і 6.4). Усі наукові керівники аспірантів є докторами наук за профілем ОП, мають успішний досвід керівництва аспірантами. Факультет володіє унікальним складом науково-педагогічних працівників, серед яких 30 докторів і 55 кандидатів наук. Керівництво здобувачами та викладання на ОНП здійснюють науково-педагогічні працівники з високими міжнародним науковим авторитетом, наукові праці

яких широко цитуються міжнародною науковою спільнотою і у яких, як наслідок, високі показники цитування за наукометричними базами Scopus, WOS (Мішура Ю.С., Капустян О.В., Шевчук І.О., Кукуш О.Г., Мельник Т.А., Перестюк М.О., Шевченко Г.М., Парасюк І.О., Петравчук А.П., Станжицький О.М., Самойленко В.Г., Жук Я.О.).

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Процедура конкурсного добору викладачів ОП регламентована «Порядком конкурсного відбору на посади науково-педагогічних працівників у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», відповідає чинному законодавству. Процедури конкурсного добору викладачів в Університеті є прозорими, зрозумілими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Роботодавці (НАУКМА, ІМ НАНУ та ін.) залучаються до організації та реалізації освітнього процесу.

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Роботодавці (НАУКМА, ІМ НАНУ та ін.) залучаються до організації та реалізації освітнього процесу, зокрема до занять з аспірантами. До аудиторних занять на ОНП в різні роки залучались вчені НАНУ: Грінченко В.Т., академік НАН України, д.ф.-м.н., проф., директор Інституту гідромеханіки НАН України; Самойленко А.М., академік НАН України, д.ф.-м.н., проф., директор Інституту математики НАН України; Дороговцев А.А., д.ф.-м.н., проф., завідувач відділу теорії випадкових процесів Інституту математики НАН України. Крім того, для здобувачів освіти за ОНП читаються відкриті лекції запрошеними вченими, зокрема з-за кордону (Є.Зельманов, професор університету м. Сан-Дієго, США).

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Всі НПП на ОНП пройшли підвищення кваліфікації протягом останніх 5 років. НПП та наук. керівники мали закордонні відрядження для проведення наукових досліджень, для участі у роботі міжнародних наукових конференцій, проводили наукові дослідження за кордоном.

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Здійснюються заходи матеріального та нематеріального заохочення: надбавки за високі досягнення в праці (50% посадового окладу), преміювання викладачів за підсумками наукової, навчальної, навчально-методичної та фінансово-господарської діяльності за місяць, квартал, півріччя, рік; за результатами проведених заходів, спрямованих на підтримку і розвиток іміджу і ділової репутації університету (організація та участь у проведенні конференцій, симпозіумів, конкурсів, олімпіад тощо); за підсумками роботи та з нагоди свят (Колективний договір), а також є надбавки у вигляді 15% за викладання англійською мовою.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

В університеті створено потужну матеріально-технічну базу, яка дозволяє в повному обсязі організувати навчальний та позанавчальний процес здобувачів, зокрема, діє коворкінг зона, обладнанні комп'ютерні класи, лінгафонний кабінет. Для аспірантів діють окремі аспірантські кімнати, які зазвичай використовуються для індивідуальних консультацій між здобувачем та науковим керівником. Для науково-педагогічних працівників також створено відповідні умови.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Викладачі та здобувачі вищої освіти мають безоплатний доступ до інформаційних ресурсів та інфраструктури Університету. Зокрема навчальні корпуси покриті зонами відкритого доступу до мережі Wi-Fi. КНУТШ має доступ до наукометричних баз даних Scopus (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/onlinedb/scopus.php3>) та Web of Science (<http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/onlinedb/webofscience.php3>).

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Гуртожитки, у яких проживають аспіранти механіко-математичного факультету, є сімейного типу. У навчальних корпусах механіко-математичного факультету є буфет та їдальня на 4 зали. На базі Університету функціонує університетська клініка та санаторій-профілакторій, де здобувачі можуть отримати медичну та лікувальну допомогу. Також на території студмістечка розташований великий навчально-спортивний комплекс, оснащений відповідними залами для проведення занять з різних видів спорту. Атмосфера освітнього середовища є доброзичливою по відношенню до всіх учасників освітнього процесу.

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Освітня, організаційна, інформаційна, консультативна та соціальна підтримка здобувачів вищої освіти реалізована за допомогою спілкування з науковим керівником, викладачами, кафедрами, відділом аспірантури та представниками адміністрації механіко-математичного факультету

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

На ОНП «Математика» здобувачі вищої освіти з особливими освітніми потребами не навчаються. Умови для реалізації прав таких осіб на освіту в університеті створено.

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій в КНУТШ регламентовані Етичним Кодексом університетської спільноти.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та перегляду ОП регулюються «Положенням про організацію освітнього процесу у КНУТШ» ; «Тимчасовим порядком розроблення, розгляду і затвердження освітніх (освітньо-професійних, освітньо-наукових) програм» (від 05.03.2018 р. за №158-32), «Тимчасовим порядком розгляду пропозицій щодо внесення змін до описів ступеневих освітніх програм» (від 08.07.2019 р. за №601-32), а також «Положенням про систему забезпечення якості освіти та освітнього процесу в КНУТШ». Як було з'ясовано на зустрічі із проректорами Університету, зміни до освітніх програм вносяться не частіше ніж раз на два роки. Тому з 2018 р. ОНП «Математика» не переглядалась.

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

За результатами опитувань в цілому аспіранти мають високу задоволеність навчанням на ОНП, однак 37,5% респондентів не погоджуються з твердж. «Ви безпосередньо можете вплинути на перегляд та зміни у освітній програмі», 12,5% респондентам взагалі важко визначитись з відповіддю.

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Основним роботодавцем для випускників ОНП «Математика» є КНУТШ, працевлаштування випускників – це насамперед працевлаштування на наукові теми, тому було висловлено точку зору, що Університет повинен виходити, в першу чергу, з того, які сам має потреби і не обов'язково зважати на пропозиції інших роботодавців.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

В Університеті є практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників.

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

В Університеті виділено 5 рівнів функціонування системи забезпечення якості освіти, на кожному з яких відбувається моніторинг окремих її аспектів.

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

В академічній спільноті КНУТШ сформована культура якості. Рішення приймаються виважено і продумано (без поспіху при прийнятті нормативних документів) із розумінням, що все треба буде виконувати і нести за себе особисту відповідальність.

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Здійснюється моніторинг якості освіти на різних рівнях.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

В Київському національному університеті імені Тараса Шевченка визначені чіткі і зрозумілі правила освітнього процесу із урахуванням прав та обов'язків усіх учасників, що регулюються Положенням про організацію освітнього процесу.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозиції заінтересованих сторін

На сайті КНУ та механіко-математичного факультету немає вкладки з представленими проєктами ОНП. На момент останнього перегляду даної ОНП у 2018 нормативної вимоги щодо розміщення Проєкту на сайті ЗВО не було і з того часу перегляд ОНП ще не відбувся.

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

не застосовується

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Аналіз змісту дисциплін зі спеціальності та тематики дисертаційних досліджень показав, що в цілому ОК відповідають науковим інтересам аспірантів. Вибіркові ОК здебільшого орієнтовані на аспірантів, тематика досліджень яких лежить в області алгебри і геометрії (блок ВБ1), математичного аналізу та диференціальних рівнянь (блок ВБ2).

Тематика всіх дисертаційних робіт стосується актуальних наукових проблем і напрямів, які розвиваються в провідних університетах і наукових центрах світу, а також науково-дослідних центрах провідних міжнародних компаній, зокрема, ІТ профілю. Це свідчить про зразковість програми.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

До наукового керівництва долучаються вчені за спеціальністю, активні дослідники, які мають публікації з відповідної наукової тематики, що повністю відповідає Критерію 10.

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

На базі ММФ протягом останніх років було проведено достатню кількість конференцій різного рівня. На факультеті працюють наукові семінари, на засіданнях яких аспіранти мають можливість представляти результати дисертаційних досліджень. Хоча під час зустрічі із аспірантами встановлено, що присутні на зустрічі недостатньо залучались із доповідями на семінарах. Аспіранти беруть активну участь у конференції студентів, аспірантів та молодих вчених «Шевченківська весна», яка проводиться в університеті щорічно вже 18 років поспіль та має статус міжнародної. Крім того, на факультеті регулярно проводяться міжнародні наукові конференції з різних галузей математики. Наприклад, влітку 2020 року проводилась міжнародна конференція з алгебри, присвячена 60-річчю кафедри алгебри та математичної логіки, на наступний рік заплановано три міжнародні конференції: «Сучасна стохастика: теорія та застосування V», 13-та Міжнародна алгебраїчна конференція в Україні, «Сучасні проблеми механіки VI».

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

КНУТШ заохочує участь закордонних науковців у освітньому процесі (зокрема, Є.Зельманов є професором кафедри алгебри і комп'ютерної математики ММФ на умовах погодинної оплати), вони виступають на наукових розширених семінарах. Здобувачі освіти беруть участь в Міжнародних конференціях та семінарах. Це повністю відповідає Критерію 10.

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Виконання аспірантами в рамках асистентської педагогічної практики педагогічного навантаження здійснюється у межах від 50 до 90 годин, що регламентується відповідним нормативним документом КНУТШ. У випадку коли кафедрі необхідно більш інтенсивне залучення аспіранта до забезпечення освітнього процесу (понад обсяги програми практики) Університет практикує зарахування аспірантів на умовах погодинної оплати або на частину (0,25 або 0,5) ставки. У 2020 році випускницю ОНП «Математика» Петрову І.Л. та аспіранта Щеглова М.В. залучено до виконання проєкту Національного фонду досліджень України «Найкраще наближення поліномами з обмеженнями і без обмежень та системи підпросторів», аспіранта Бахчеджиоглу А.А. зараховано на посаду асистента кафедри алгебри і комп'ютерної математики на умовах погодинної оплати. Також на наукові та науково-педагогічні посади зараховані випускники 2020 року інших ОНП факультету Чернова О.О., Остос О.Х., Троценко Я.П.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Відповідно до Наказу №84-32 від 06.02.20, у КНУТШ було впроваджено Систему виявлення та запобігання академічного плагіату в текстах працівників та здобувачів освіти, затверджено систему Unichesk як «систему перевірки на академічний плагіат». На факультеті реалізовується «Положення про систему виявлення та запобігання академічного плагіату в Київському національному університеті імені Тараса Шевченка» (затверджено наказом ректора № 197-32 від 10.03.2020, лінк <http://www.univ.kiev.ua/pdfs/official/Detection-and-preventionof-academic-plagiarism-in-University.pdf>).

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

30 червня 2020 року було прийнято «Положення про ради роботодавців у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», тому рекомендуємо імплементувати повною мірою це Положення. Оскільки (як показали результати опитувань здобувачів освіти) здобувачі освіти недостатньо проінформовані про можливість реалізації свого права щодо внесення змін в ОНП, то рекомендуємо розглянути можливість більш широкого використання

засобів інтернет-комунікації для долучення здобувачів освіти до обговорення змісту ОНП. В програмних результатах ОНП «Математика» відсутні явно сформульовані уміння з «дотримання належної академічної доброчесності» та наявна велика кількість програмних результатів навчання з загальними формулюваннями, тому пропонуємо переглянути ОНП «Математика» з урахуванням вимог чинної Національної рамки кваліфікацій України, в редакції від 25.06.2020 р. та переглянути формулювання програмних результатів.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо в новому проекті ОНП конкретизувати інтегральну компетентність з урахуванням галузі знань, переглянути формулювання компетентностей та результатів навчання. Оскільки у матриці забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми є невідповідність програмних результатів навчання освітнім компонентам (ПРН-У-14 до ОК 4, ОК ВП1) та у робочих програмах навчальних дисциплін є невідповідність результатів навчання програмним результатам навчання, то рекомендуємо переглянути матрицю забезпечення програмних результатів навчання відповідними компонентами освітньої програми та переглянути відповідність результатів навчання окремих освітніх компонентів програмним результатам навчання. Наведений опис логіко-структурної схеми в п.2.2. освітньо-наукової програми «Математика» не дає уявлення про послідовність вивчення компонентів ОНП. Рекомендуємо доповнити ОНП схематичним представленням логіко-структурної схеми ОНП, внести наукову складову у навчальний план та окремим пунктом в ОНП.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

не застосовується

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

не застосовується

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Програма, опублікована на сайті механіко-математичного факультету (http://www.mechmat.univ.kiev.ua/wp-content/uploads/2020/05/prohr_asp_2020_mat.docx), містить лише питання, які виносяться на комплексний іспит, тому рекомендуємо до Програми комплексного підсумкового іспиту включити критерії оцінювання, структуру екзаменаційного білета, інформацію про тривалість підготовки до відповіді, джерела і засоби, які можна використовувати на екзамені. Це підвищить обізнаність здобувачів щодо проведення та оцінювання підсумкового комплексного іспиту зі спеціальності.

Критерій 6. Людські ресурси

не застосовується

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

не застосовується

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

У ОНП 2018 р. є недоліки, які не було виявлено протягом 2 років, що свідчить про недостатню дієвість ВСЗЯО на рівні Науково-методичної комісії факультету. Рекомендуємо переглянути ОНП та розробити Проект ОНП відповідно до чинної редакції НРК 2020 із залученням до обговорення здобувачів освіти, випускників та роботодавців.

Критерій 9. Прозорість та публічність

На момент останнього перегляду ОНП у 2018 нормативної вимоги щодо розміщення Проекту на сайті ЗВО не було і з того часу перегляд ОНП ще не відбувся; однак до моменту оприлюднення майбутнього проекту ОНП рекомендуємо ЗВО розробити таку можливість.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Оскільки аспіранти в рамках асистентської педагогічної практики мають значно більше пар, ніж 50 ауд.год. на н.р. і, водночас аспіранти можуть бути зараховані на посаду асистента в рік проходження практики, то пропонуємо кафедрам розглядати можливість зарахування їх на посади. Враховуючи, що під час зустрічі із здобувачами освіти встановлено, що присутні на ній аспіранти недостатньо залучались до виступів на наукових семінарах КНУТШ, що підтверджується і опитуваннями аспірантів, то рекомендуємо частіше залучати аспірантів до виступів на кафедральних семінарах.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

МАРТИНЮК ПЕТРО МИКОЛАЙОВИЧ